ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Needs and Development Guidelines for Academic Administration in Vocational Education Institutions in Roi Et Province under the Office of the Vocational Education Commission

นิรันดร์ คูคำ[1*] สมาน อัศวภูมิ[2] และ จิตติมาภรณ์ สีหะวงษ์[3]
Niran Khukham[1*] Saman Asawapoom[2] and Jittimaphorn Sihawong[3]

(วันที่รับบทความ:17 กุมภาพันธ์ 2569 , วันที่แก้ไขบทความ:23 มีนาคม 2569, วันที่ตอบรับ: 21 เมษายน 2569)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2567 จำนวน 250 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 8 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 8 คน และครู 234 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็น ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 และ 0.98 ตามลำดับ และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{Modified}$) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมมีค่า PNI Modified เท่ากับ 0.17 สภาพที่เป็นอยู่จริงอยู่ในระดับมาก และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ งานวิทยบริการและห้องสมุด งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานแผนกวิชา และงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 งาน ประกอบด้วย การสร้างและขยายเครือข่ายความร่วมมือด้านวิทยบริการ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ การประเมินและพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการ การกำกับติดตามแผนการเรียนให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ การพัฒนาศักยภาพครูด้านการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านการวัดผลและประเมินผล การนิเทศการสอนตามกระบวนการ PDCA การประชุมกลุ่มย่อยระดับแผนกวิชาอย่างสม่ำเสมอตลอดจนการจัดทำบันทึกข้อตกลง หลักสูตร และแผนการฝึกร่วมกับสถานประกอบการ

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น; การบริหารงานวิชาการ; สถานศึกษาอาชีวศึกษา

[1]หลักสูตรปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
[1]Master of Education Program in Educational Administration, Sisaket Rajabhat University
[2-3]อาจารย์คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
[2-3]2Lecturer of Faculty of Education and Human Development, Sisaket Rajabhat University
[*]Corresponding author e-mail: kh.niran@vecmail.org

ABSTRACT

This research aimed to: 1) examine the priority needs of academic administration for vocational education institutions in Roi Et Province under the Office of the Vocational Education Commission, and 2) develop guidelines for academic administration. The sample consisted of 250 participants in the 2024 academic year, including 8 directors, 8 deputy directors for academic affairs, and 234 teachers from vocational education institutions in Roi Et Province. The sample was selected using simple random sampling. The key informants for the interviews were three directors of vocational education institutions, selected through purposive sampling. The research instruments included a questionnaire on the current condition and the desirable condition, with reliability coefficients of 0.89 and 0.98, respectively, and a semi-structured interview form. Data were analyzed using mean, percentage, standard deviation, the Modified Priority Needs Index (PNI Modified), and content analysis. The research findings revealed that: 1) the overall priority needs for academic administration had a PNI Modified value of 0.17. The current condition was at a high level, while the desirable condition was at the highest level. When considering each aspect, the priority needs ranked from highest to lowest were library and learning resource services, curriculum development, instructional media, measurement and evaluation, academic departments, and the dual vocational education system. 2) The guidelines for developing academic administration in the six areas included establishing and expanding cooperation networks for library and learning resource services; developing technological systems to enhance access to learning resources; evaluating and improving competency-based curricula in collaboration with enterprises; monitoring study plans to ensure alignment with the curriculum structure; updating curricula to meet the needs of enterprises; enhancing teachers' competencies in producing and utilizing instructional media; promoting teachers' understanding of measurement and evaluation; conducting instructional supervision based on the PDCA process; organizing regular departmental meetings; and establishing memoranda of understanding, curricula, and training plans in collaboration with enterprises.

Keywords: Priority Needs; Academic Administration; Vocational Education Institutions

บทนำ

ในยุคที่การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและเศรษฐกิจดิจิทัลส่งผลกระทบต่อโครงสร้างกำลังคนของประเทศ การจัดการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ขณะที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดกรอบการบริหารและการจัดการศึกษาโดยเน้นการกระจายอำนาจและให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการในฐานะภารกิจหลักของสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ครอบคลุม 6 งานสำคัญ ได้แก่ งานแผนกวิชา งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานวิทยบริการและห้องสมุด งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และงานสื่อการเรียนการสอน ซึ่งล้วนเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะทางวิชาชีพตามมาตรฐานที่กำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552) นอกจากนี้ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับ ติดตาม และพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดทั้ง 3 องค์ประกอบต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ โดยด้านสมรรถนะภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ย 23.01 คะแนน ขณะที่ค่าเฉลี่ยระดับประเทศอยู่ที่ 27.40 คะแนน ต่ำกว่าประมาณ 4.39 คะแนน ด้านสมรรถนะเทคโนโลยีดิจิทัลมีคะแนนเฉลี่ย 34.99 คะแนน ค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่ 38.19 คะแนน ต่ำกว่าประมาณ 3.20 คะแนน และด้านสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพมีคะแนนเฉลี่ย 37.73 คะแนน ค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่ 40.73 คะแนน ต่ำกว่าประมาณ 3.00 คะแนน แม้ว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ดจะมีการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ผลการทดสอบ V-NET ปีการศึกษา 2566 ยังสะท้อนให้เห็นถึง ช่องว่างของสมรรถนะผู้เรียนเมื่อเปรียบเทียบกับระดับประเทศ โดยเฉพาะด้านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรเร่งพัฒนาการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของตลาดแรงงานต่อไป

จากบริบทดังกล่าว การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อกำหนดทิศทางที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นและตลาดแรงงาน ส่งผลให้ยกระดับคุณภาพผู้เรียนและความยั่งยืนของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย

1) ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครู ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567 รวมจำนวนทั้งสิ้น 557 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 8 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 8 คน และครู จำนวน 541 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครู ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 250 คน โดยแบ่งวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 วิธี ดังนี้

(1) ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกผู้อำนวยการ จำนวน 8 คน และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 8 คน ครอบคลุมประชากรทั้งหมด

(2) ครู กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 42–44) จากประชากรครู จำนวน 541 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ลำดับที่	สถานศึกษา	ประชากร (คน)			กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
		ผอ.	รอง ผอ. ฝ่ายวิชาการ	ครู	ผอ.	รอง ผอ. ฝ่ายวิชาการ	ครู
1	วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด	1	1	174	1	1	75
2	วิทยาลัยเทคนิคสุวรรณภูมิ	1	1	40	1	1	17
3	วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด	1	1	87	1	1	38
4	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด	1	1	59	1	1	25
5	วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด	1	1	62	1	1	27
6	วิทยาลัยการอาชีพโพนทอง	1	1	59	1	1	25
7	วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย	1	1	35	1	1	16
8	วิทยาลัยการอาชีพพนมไพร	1	1	25	1	1	11
รวม		**8**	**8**	**541**	**8**	**8**	**234**
รวมทั้งหมด		**557**			**250**		

3) กลุ่มเป้าหมาย ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงคือ ผู้อำนวยการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน กลุ่มเป้าหมาย 3 สถานศึกษา จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง รายชื่อนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา 2567

2. กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดในการศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา

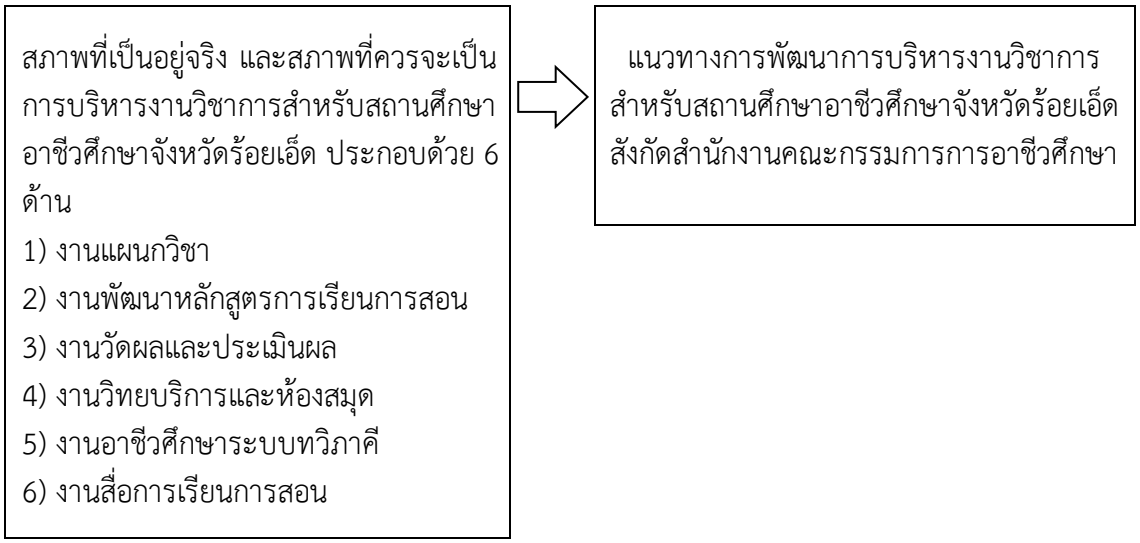

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครู เกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งครอบคลุมการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน จำนวน 32 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการ 6 งาน ได้แก่ งานแผนกวิชา งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานวิทยบริการและห้องสมุด งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และงานสื่อการเรียนการสอน

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 แบบสอบถาม

4.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและขอบเขตเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม

4.1.2 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการ 6 งาน ได้แก่ งานแผนกวิชา งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานวิทยบริการและห้องสมุด งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และงานสื่อการเรียนการสอน

4.1.3 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

4.1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ผลการตรวจสอบพบว่าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00

4.1.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

4.1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่เป็นอยู่จริง เท่ากับ 0.89 และสภาพที่ควรจะเป็น เท่ากับ 0.98

4.1.7 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.2 แบบสัมภาษณ์

4.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษา

4.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ให้ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 งาน

4.2.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

4.2.4 นำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

4.2.5 จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 แบบสอบถาม

5.1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

5.1.2 ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครู จำนวน 250 คน และกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม

5.1.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน และตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 แบบสัมภาษณ์

5.2.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน

5.2.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหา

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

6.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

6.1.2 วิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารงานวิชาการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5 หมายถึง มีสภาพที่เป็นอยู่จริง /สภาพที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับ มากที่สุด
4 หมายถึง มีสภาพที่เป็นอยู่จริง /สภาพที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับ มาก
3 หมายถึง มีสภาพที่เป็นอยู่จริง /สภาพที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับ ปานกลาง
2 หมายถึง มีสภาพที่เป็นอยู่จริง /สภาพที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับ น้อย
1 หมายถึง มีสภาพที่เป็นอยู่จริง /สภาพที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

6.1.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยใช้ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Modified Priority Needs Index: $PNI_{Modified}$) โดยใช้สูตรตามแนวคิดของสุวิมล ว่องวาณิชย์ (2562)

$$PNI_{Modified} = (I - D) / D$$

เมื่อ $PNI_{Modified}$ หมายถึง ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง
I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่จริง

และนำผลที่ได้มาจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากค่ามากไปหาน้อย

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูล สรุปสาระสำคัญ และนำเสนอในลักษณะความเรียงเชิงพรรณนา

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในตารางและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

7.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

7.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่จริง และสภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

7.3 วิเคราะห์หาค่าความต้องการจำเป็น โดยวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง ($PNI_{Modified}$) ตามแนวคิดของสุวิมล ว่องวาณิชย์ (2562)

7.4 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการจัดหมวดหมู่ข้อมูล การกำหนดรหัสข้อมูล (Coding) และสรุปสาระสำคัญเพื่อนำเสนอในลักษณะความเรียงเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แม้ว่าสภาพที่เป็นอยู่จริงจะอยู่ในระดับมาก และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึง “ช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่ควรจะเป็น” (Quality gap) เมื่อพิจารณารายด้าน พบลำดับความต้องการจำเป็นดังนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาพรวมและรายด้าน (n=250)

การบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด	สภาพที่เป็นอยู่จริง (D)			สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	PNI Modified	ลำดับ
1. งานแผนกวิชา	4.25	0.34	มาก	4.91	0.11	มากที่สุด	0.15	5
2. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	4.19	0.29	มาก	4.99	0.02	มากที่สุด	0.19	2
3. งานวัดผลและประเมินผล	4.26	0.33	มาก	4.98	0.07	มากที่สุด	0.16	4
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด	4.07	0.30	มาก	4.97	0.13	มากที่สุด	0.22	1
5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4.27	0.25	มาก	4.86	0.17	มากที่สุด	0.13	6
6. งานสื่อการเรียนการสอน	4.17	0.28	มาก	4.96	0.15	มากที่สุด	0.18	3
เฉลี่ย	**4.20**	**0.21**	**มาก**	**4.94**	**0.09**	**มากที่สุด**	**0.17**	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ = 0.17 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ งานวิทย

บริการและห้องสมุด ($PNI_{Modified}$ = 0.22) รองลงมา ได้แก่ งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ($PNI_{Modified}$ = 0.19) งานสื่อการเรียนการสอน ($PNI_{Modified}$ = 0.18) งานวัดผลและประเมินผล ($PNI_{Modified}$ = 0.16) งานแผนกวิชา ($PNI_{Modified}$ = 0.15) และงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ($PNI_{Modified}$ = 0.13) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 6 งาน สรุปได้ดังนี้

2.1 แนวทางการพัฒนางานวิทยบริการและห้องสมุด

1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยและขยายฐานเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

2) พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

2.2 แนวทางการพัฒนางานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

1) จัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการทุกสิ้นปีการศึกษา

2) ควรตรวจสอบแผนการเรียนของแผนกวิชาให้ตรงกับโครงสร้างของหลักสูตรทุกภาคเรียนและสนทนากลุ่ม เรื่องการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกที่เป็นเครือข่าย

3) พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

2.3 แนวทางการพัฒนางานสื่อการเรียนการสอน

1) จัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้และทักษะการใช้สื่อทำหน้าที่ในการดูแลและบริการสื่อการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนโดยเฉพาะ

2) จัดอบรมการจัดทำสื่อการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอนโดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้มีความสามารถจากภายนอก

3) ส่งครูไปอบรมการใช้และจัดทำสื่อด้านการเรียนการสอนตามหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

2.4 แนวทางการพัฒนางานวัดผลและประเมินผล

1) จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลแก่ครูผู้สอน

2) จัดอบรมให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลแก่ครูผู้สอน

3) จัดทำคู่มือเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลแจกครูผู้สอน

2.5 แนวทางการพัฒนางานแผนกวิชา

1) จัดให้มีการนิเทศการสอนของครูผู้สอนทุกรายวิชา โดยยึดกระบวนการ PDCA

2) มอบหมายให้แต่ละแผนกวิชาจัดประชุมกลุ่มย่อยครูในแผนกตนเอง เป็นประจำทุกเดือนโดยมีหัวหน้าแผนกทำหน้าที่เป็นประธานและรายงานการประชุมให้ผู้บริหารทราบทุกครั้ง

2.6 แนวทางการพัฒนางานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1) จัดทำบันทึกข้อตกลงเพื่อดำเนินการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพร่วมกับสถานประกอบการ

2) จัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการ

3) จัดทำแผนการฝึกร่วมกับสถานประกอบการ

อภิปรายผล

1. การวิเคราะห์เชิงทฤษฎีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการมีช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่ควรจะเป็นในทุกด้าน ซึ่งสะท้อนความจำเป็นในการพัฒนาเชิงระบบ ผลดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ของ Kaufman ที่มุ่งวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนา

ในมุมมองของ Gap Analysis Model ช่องว่างที่ปรากฏในทุกด้านแสดงถึงความจำเป็นในการปรับปรุงเชิงกลยุทธ์ โดยเฉพาะด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด ซึ่งสัมพันธ์กับแนวคิด Learning Organization (Senge) ที่เน้นการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. การอภิปรายรายด้านเชื่อมโยงทฤษฎี

2.1 งานวิทยบริการและห้องสมุด ค่าดัชนีสูงที่สุด สะท้อนความจำเป็นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิด Digital Learning Ecosystem และการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ซึ่งมองว่าห้องสมุดไม่ใช่เพียงแหล่งทรัพยากร แต่เป็นศูนย์กลางนิเวศการเรียนรู้

2.2 งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ผลวิจัยสอดคล้องกับแนวคิด Competency-Based Education (CBE) ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ตามสมรรถนะ และสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ การมีส่วนร่วมของสถานประกอบการสะท้อนแนวคิด Stakeholder Theory

2.3 งานสื่อการเรียนการสอน สัมพันธ์กับแนวคิด Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK) ซึ่งชี้ว่าครูต้องบูรณาการเนื้อหา วิธีสอน และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

2.4 งานวัดผลและประเมินผล แนวทางพัฒนาสอดคล้องกับแนวคิด Assessment for Learning (AfL) และการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

2.5 งานแผนกวิชา การประชุมและการรายงานผลสะท้อนหลักการ Distributed Leadership และการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.6 งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี แม้ค่าดัชนีต่ำที่สุด แต่แนวทางพัฒนาเน้นความร่วมมือเชิงโครงสร้าง สอดคล้องกับแนวคิด Public-Private Partnership in Education

3. การสังเคราะห์ภาพรวมเชิงระบบ

เมื่อพิจารณาโดยองค์รวม ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาการบริหารงานวิชาการควรดำเนินการในลักษณะ “การบริหารคุณภาพแบบบูรณาการ” (Integrated Quality Management) โดยใช้วงจร PDCA (Plan–Do–Check–Act) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจำเป็นต้อง และเชื่อมโยงองค์ประกอบสำคัญหลายด้านเข้าด้วยกัน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาเชิงคุณภาพที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาการบริหารงานวิชาการไม่ควรมองเป็นเพียงการปรับปรุงในแต่ละด้านแยกส่วน แต่ควรดำเนินการในลักษณะ ระบบการพัฒนาแบบองค์รวม (Holistic Development) ที่มีการประสานความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอน หน่วยงานภายในสถานศึกษา และสถานประกอบการภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารการศึกษาเชิงระบบ (Systems Approach in Educational Management) ที่เน้นการเชื่อมโยงปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์เข้าด้วยกันอย่างมี

ประสิทธิภาพ ดังนั้น การนำแนวทางการพัฒนาที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและสังคมในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลอภิปรายไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัย สถานศึกษาควรนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยควรวางแผนพัฒนาการบริการห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้อย่างหลากหลายและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สถานศึกษาควรตรวจสอบแผนการเรียนของแผนกวิชาให้สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตรในทุกภาคเรียน พร้อมทั้งจัดทำตารางเรียนและตารางสอนร่วมกับแผนกวิชาและสถานประกอบการ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีระบบและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อีกทั้ง สถานศึกษาควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนและโสตทัศนูปกรณ์ให้เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่า งานวิทยบริการและห้องสมุดมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนางานวิทยบริการและห้องสมุดสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูงเป็นลำดับที่สอง ดังนั้น ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาต่อไปในอนาคต

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับ รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 6 งาน ที่เชื่อมโยงกันในลักษณะระบบการพัฒนาแบบบูรณาการ โดยแต่ละองค์ประกอบมีบทบาทสนับสนุนกันเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ดังนี้

รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

ภาพที่ 1 รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

เอกสารอ้างอิง

กิ่งแก้ว เกตุสม. (2563). การประเมินความต้องการจำเป็นในการให้บริการของศูนย์ออกกำลังกาย Fitness SU ED Center คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. รายงานการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กระทรวงศึกษาธิการ.

กุลิสรา สุวรรณ. (2561). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงาน. (2546). กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

จันทร์เพ็ญ หรดี. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จรรยาภรณ์ ภูกลาง. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.

ปัญจรัตน์ ทองคำสุข. (2560). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

รัฐนภูมิ เรืองสอาด. (2564). แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐในจังหวัดสมุทรปราการตามแนวคิดนิสัยอุตสาหกรรม. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2547). พระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. สำนักการพิมพ์.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัญชลี เรือนแก้ว. (2560). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เอกพจน์ สิงห์คำ. (2562). ความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

Altschuld, J. W., & Witkin, B. R. (2000). *From needs assessment to action: Transforming needs into solution strategies*. Sage.

Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1982). The place of values in needs assessment. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 3(4), 311–320.

Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Educational administration: Theory, research, and practice* (6th ed.). McGraw-Hill.

Kaufman, R., & English, F. W. (1981). *Needs assessment: Concept and application*. Educational Technology Publications.

Kaufman, R., Rojas, A. M., & Mayer, H. (1993). *Needs assessment: Concepts and applications*. Educational Technology Publications.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.

Reviere, R., Berkowitz, S., Carter, C. C., & Graves-Ferguson, J. (1996). *Needs assessments: A practical guide*. Taylor & Francis.

Rouda, R. H., & Kusy, M. E. (1995). *Needs assessment: The first step*. Brandon-Hall.

Witkin, B. R., & Altschuld, J. W. (1995). *Planning and conducting needs assessment: A practical guide*. Sage Publications.